

tivt og betryggende Tilsyn med de private Seminarier angaar, da vilde selve den offentlige, afsluttende Prøve vist nok hde det bedste Indblik i Seminariets Undervisning og hele hdre og indre Forhold. Men for øvrigt vilde formentlig et Tilsyn af en Seminarieinspektør, i Bighed med Ordningen ved de private Realskoler — et Tilsyn, der jo maatte kunne, om fornødent, finde Sted hyppigere, da Antallet af private Seminarier altid vil blive ringe i Sammenligning med Antallet af private Realskoler — være tilstrækkelig betryggende.

b) Angaaende Ordningen af Privatisternes Eksaminationsforhold forekommer det mig, at der ikke vilde være noget til Hinder for at give enhver eksamineret Lærer, der tilfredsstillede visse af Ministeriet fastsatte Fordringer, Ret til at forberede til Eksamen. Naar det blot blev fastslaaet, at alle Privatister skulde overhøres ved Statsseminarierne, vilde de utvivlsomt nok blive tilbørlig sigtede. At bibeholde Eksaminationskommissionen blot for Privatisternes Skyld vilde sikkert være overflødig, ogsaa af den Grund, at det vist nok vilde blive et rent forsvindende Tal, der vilde blive Tale om, naar Eksamen kom tilbage til Seminarierne.

c) Som en midlertidig Ordning af Kvinders Eksamination skal jeg tillade mig, at foreslaa, at der gives et Par af de dygtigste Kurser, der tilfredsstille de samme Fordringer, som vilde blive stillede til de private Seminarier for Mænd, samme Ret til at afholde Eksamen, og at i øvrigt Kvinder kunne møde som Privatister ved Statsseminariernes Eksaminer, hvilket vist nok kunde ordnes uden store Vanskeligheder og Udgifter.

Men, skulde disse Tanker ikke vinde det høje Ministeriums Bifald, og de fremførte Betæneligheder ved at henlægge Eksamen til Seminarierne vedblivende findes stærke nok til at hindre, at dette sker, i hvert Fald allerede i Aar, ville altsaa de Forslag til en midlertidig Ordning — en Overgang til at tillægge Seminarierne den endelige Eksaminationsret — som Ministeriet har sat under Drøftelse, forelægge, og jeg skal da herved tillade mig at udtale mig om disse. 1) Det første af dem, Udstedelsen af en Dimissionsattest fra Statsseminarierne og anerkendte Frieminier, vil utvivlsomt være en Forbedring af det nuværende, idet herved sættes en Stopper for det Uvæsen, at enhver kan selv indstille sig til Eksamen. Men skal denne Attest virkelig blive et Baand paa Seminariets Elever, bør den formentlig først udstedes umiddelbart før Eksamen og ikke som den nuværende Indstilling flere Maanedere forinden, fra hvilken Tid Eleverne altid betragte sig som staaende i et løsere Forhold til Seminariet. Dernæst maa jeg tilraade, at Attesten blot affattes i almindelige Udtryk, ikke som et Slags Afgangsbevis med Specialkarakterer. 2) Thi dette andet Forslag, at „Vidnesbyrdet eller Eksaminationskarakteren medvirkede med en vis Vægt ved Fastsættelsen af Karakteren ved Eksaminationskommissionens Prøve“, maa jeg tillade mig at fraraade. Der vil nemlig være den Fare forbunden med denne Ordning, at nogle Seminarier, der anlægge en lemseligere Maalestok end andre, vilde udstede mildere Karakterer, og disse altsaa begunstiges paa de Seminariers Bekostning, der ere strengere i deres Dom. Herimod maatte da Eksaminationskommissionen blive det rette Korrektiv. Men saa blev jo dog Seminariets Indflydelse paa Karaktererne let temmelig illusorisk. Frygten for at se Seminariets Dom underkendt af Kommissionen vilde mulig gøre os endnu strengere i vor Bedømmelse. Jeg maa derfor erklære og kan gøre det i fuld Overensstemmelse med alle Lærerne ved det herværende Seminarium, at vi foretrække slet intet at have med Bedømmelsen at gøre fremfor en Ordning som den foreslaaede.

Men i Erkendelsen af, at det vil være et stort Gode, om Lærerne kunde faa nogen virkelig Indflydelse paa Bedømmelsen, skal jeg — altsaa under Forudsætning af, at Eksaminationskommissionen foreløbig vedbliver at bestaa — tillade mig at fremsætte følgende Forslag, hvorved de væsentligste Mangler ved den nuværende Ordning kunde afhjælpes. 1) At Eksamen afholdes af Eksaminationskommissionen ved Seminarierne i Stedet for i Kjøbenhavn, Odense og Aarhus. Hvorledes dette kunde ordnes i Enkelthederne, om det blot kunde ske ved Statsseminarierne eller tillige ved anerkendte Frieminier, om de samme Eksaminatorer kunde fuldføre hele denne Rundrejse, eller om det maatte fordeles mellem flere — derom tør jeg ikke udtale mig. Men Henlæggelsen af Eksaminations Afholdelse til Seminarierne, selv om Eksaminatorerne vedblive at være de fremmede Kræfter, vilde jeg betragte som et saa stort Fremskridt fra den nuværende Ordning, at jeg indtrængende beder det høje Ministerium skænke dette Forslag Sympati trods